

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen

Dato: 16. oktober 2007
Kontor: Strafferetskontoret
Sagmr.: 2007-730-0489
Dok.: LCH40595

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om bedre retsbeskyttelse af ejendomsfunktionærer m.fl. (B 120), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. september 2007.

Carina Christensen
Fg. justitsminister

/
Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om bedre retsbeskyttelse af ejendomsfunktionærer m.fl. (B 120):

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke persongrupper der er omfattet af henholdsvis straffelovens §§ 119/121 (den som handler i offentlig tjeneste eller hverv), straffelovens § 247 (personer, som efter karakteren af sit arbejde er særlig udsat for vold) og de almindelige principper for strafudmåling (skærpet straf for vold der har tilknytning til vedkommendes arbejde).”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes den, som med vold eller trussel om vold overfalder nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling.

Efter bestemmelsen i § 119, stk. 2, straffes den, som - uden at forholdet falder ind under stk. 1 - fremsætter trusler om vold, om frihedsberøvelse eller om sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold mod nogen, der af det offentlige er tillagt domsmyndighed eller myndighed til at træffe afgørelse vedrørende retsforhold eller vedrørende håndhævelse af statens straffemyndighed, i anledning af udførelsen af tjenesten eller hvervet, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling.

Endvidere følger det af straffelovens § 121, at den, som med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale overfalder nogen af de i § 119 nævnte personer under udførelsen af hvervet eller i anledning af samme, straffes.

Bestemmelserne i straffelovens § 119 og § 121 yder således en særlig strafferetlig beskyttelse for personer, der handler i medfør af offentlig tjeneste eller hverv. Begrundelsen for denne særlige beskyttelse er bl.a., at personer, der optræder som repræsentanter for offentlige myndigheder, er særlig udsatte for angreb og derfor har behov for et ekstra værn mod den risiko for overfald og forulempelse, som denne funktion medfører.

I praksis har bestemmelserne bl.a. været anvendt i sager om vold, trusler og fornærmelig adfærd over for personer ansat i den statslige forvaltning, som f.eks. polititjenestemænd, fængselsfunktionærer, togrevisorer og postbude. Også dommere og anklagere er omfattet af beskyttelsen, jf. herved bestemmelsen i straffelovens § 119, stk. 2.

Endvidere vil personer ansat i den kommunale forvaltning være omfattet af beskyttelsen. Fra praksis kan som eksempler herpå - ud over de i spørgsmål nr. 1 nævnte persongrupper - bl.a. nævnes socialrådgivere, pantefogeder og kommunalt ansatte tolke.

Også personer ansat i private virksomheder kan efter en konkret vurdering være omfattet af beskyttelsen, såfremt de udfører en funktion, der kan sidestilles med udførelsen af offentlig hverv.

Et eksempel herpå er en afgørelse fra Østre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2002, s. 1644 f., hvor en buschauffør ansat i et privat selskab, der udøvede busdrift for det offentlige, blev anset for omfattet af beskyttelsen i straffelovens § 119, stk. 1. Et andet eksempel fra praksis er en afgørelse fra Vestre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, s. 907 f., hvor en socialpædagog ansat hos Frit Oplysningsforbund, der drev en skole betalt af kommunerne, som også anviste elever hertil, efter omstændighederne blev anset for omfattet af beskyttelsen i straffelovens § 119, stk. 1.

Derimod omfatter bestemmelserne ifølge praksis ikke anden privat virksomhed, herunder f.eks. privat næringsvirksomhed, der drives i henhold til offentlig autorisation. Det fremgår bl.a. af en afgørelse fra Vestre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, s. 477 f., hvor vold mod en vagtlæge ikke blev anset for omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

Vold mod personer, der falder uden for den beskyttede personkreds i straffelovens § 119, er omfattet af straffelovens almindelige voldsbestemmelser i §§ 244-246. Hvis volden begås over for en person, der efter karakteren af sit arbejde er særlig udsat for vold, kan straffen forhøjes med indtil det halve, jf. herved straffelovens § 247, stk. 2.

Bestemmelsen i § 247, stk. 2, der blev indsat i straffeloven ved lov nr. 366 af 18. maj 1994, tog oprindeligt særlig sigte på vold mod hyrevognschauffører, læger og sygeplejersker, der kører vagt på alle døgnets tidspunkter, samt ansatte i døgnåbne kiosker eller tankstationer. Bestemmelsen har dog i praksis også været anvendt på andre privatansatte, der efter karakteren af deres arbejde er særlig udsat for vold, som f.eks.

kontrollører ved foldboldkampe, falckreddere, dørmænd på restauranter, andre former for vagtmænd, inkassatorer og butikskontrollanter.

Straffeloven indeholder ikke herudover bestemmelser om skærpede straffe for vold, der har tilknytning til vedkommendes arbejde.

Det følger dog af den almindelige bestemmelse om strafudmåling i straffelovens § 80, stk. 2, at der ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed bl.a. skal tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse og gerningsmandens bevæggrunde til gerningen. Det kan således afhængig af de konkrete omstændigheder ved strafudmålingen tillægges vægt i skærpende retning, hvis en lovovertrædelse f.eks. i form af trusler eller vold er begrundet i ofrets udøvelse af sit erhverv.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.